

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal közleménye

A Fajtaminősítő Bizottság Szántóföldi Szekciójának 2010. március 10-i ülése

A Fajtaminősítő Bizottság Szántóföldi Növények Szekciójának állásfoglalása alapján az Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ a következő:

- növényfajtákat részesítette állami elismerésben,
- államilag elismert fajtákat hosszabbította meg,
 - államilag elismert fajtákat vonta vissza,
 - standardváltozást, metodikát hagyta jóvá.

1. Állami Elismerést kapott fajták

(Vékonytal szedve zárójelben a fajták bejelentéskori neve szerepel)

Bejelentő: MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete, Martonvásár, 2462 Brunszvik út 2.

Fajtafenntartó: Prebázis Kft., Martonvásár, 2462 Brunszvik út 2.

HMv5325 x HMv5447

Kukorica alapegyszeres

HMv5422 x HMv5447

Kukorica alapegyszeres

HMv5370

Kukorica vonal

HMv5374

Kukorica vonal

HMv5376

Kukorica vonal

HMv5377

Kukorica vonal

HMv5447

Kukorica vonal

RPK7229

Kukorica vonal

Bejelentő: RAGT Semences, FR-12033 Rodez Cedex 9 Rue Emile Sinla

Fajtafenntartó: R2N SA, Rodez, FR-12033 Rodez Cedex 9BP3336

Képviselő: RAGT Vetőmag Kft., 1132 Budapest, Váci út 18

Poluxx (RH07102)

Kukorica

Rulexx Duo (RH09004)

Kukorica

Oxxygen (RH07109)

Kukorica

Bejelentő: KWS SAAT AG., DE-37555 Einbeck Postfach 1463

Fajtafenntartó: KWS SAAT AG., DE-37555 Einbeck Postfach 1463

Képviselő: KWS Magyarország Kft., 9027 Győr, Gesztenyefa u. 4.

Aranka KWS (8K33)

Cukorrépa

Marianka KWS (8K19)

Cukorrépa

Ivana KWS (8K20)

Cukorrépa

Krabas (KXA7461)

Kukorica

Kinemas (KXA8472)

Kukorica

Kamarillas (KXA8473)

Kukorica

Kolibris (KXA7481)

Kukorica

Kessos (KXA7482)

Kukorica

KW4F636

Kukorica vonal

Bejelentő: Agro-Hemp Mezőgazdasági Szolgáltató Kft., 6750 Algyő, Téglás u. 98.
Fajtafenntartó: Agro-Hemp Mezőgazdasági Szolgáltató Kft., 6750 Algyő, Téglás u. 98
Tisza **Kender**

Bejelentő: Limagrain Europe, FR-63203 Riom Cedex B.P.115.
Fajtafenntartó: Limagrain Europe, FR-63203 Riom Cedex B.P.115.
Képviselő: Limagrain Central Europe SE Magyarország fióktelepe., 2040 Budaörs, Gyár u. 2.
LG 34.88 (LZM 457/43) **Kukorica**

Bejelentő: Pioneer Hi-Bred Termelőés Szolgáltató ZRt., 2040 Budaörs, Neumann János u. 1.
Fajtafenntartó Pioneer Hi-Bred Magyarország Kft., 2040 Budaörs, Neumann János u. 1.
PR64J04 (XF3130) **Napraforgó**
P9578 (X7P215) **Kukorica**
P9494 (X7P254) **Kukorica**

Bejelentő: Pioneer Hi-Bred Int., Inc., US
Fajtafenntartó: Pioneer Hi-Bred Services GmbH., Ausztria
Képviselő: Pioneer Hi-Bred Magyarország ZRt., 2040 Budaörs, Neumann János u. 1.
PR37K92 (X5P510) **Kukorica**

Bejelentő: Monsanto Technology, US-63167 St. Louis MO 800 N. Lindbergh Blvd.
Fajtafenntartó: Monsanto SAS, FR-69673 Bron Cedex Route de Crest 26740
Képviselő: Monsanto Hungaria Kft., 1233 Budapest, Majori út hrsz.0195975
DKC3705 (NF3715) **Kukorica**
DKC5007 (EG5009) **Kukorica**

Bejelentő: Monsanto Technology, US-63167 St. Louis MO 800 N. Lindbergh Blvd.
Fajtafenntartó: Monsanto Technology, US-63167 St. Louis MO 800 N. Lindbergh Blvd
Képviselő: Monsanto Hungaria Kft., 1233 Budapest, Majori út hrsz.0195975
DKC4999 (EF4908) **Kukorica**
Eufori CS (NE5414) **Kukorica**

Bejelentő: Syngenta Seeds S.A.S, FR-31790 Saint-Sauver 12, Chemin de L'Hobit, B.P.27.
Fajtafenntartó: Syngenta Seeds S.A.S, FR-31790 Saint-Sauver 12, Chemin de L'Hobit, B.P.27.
Képviselő: Syngenta Seeds Kft., 1123 Budapest, Alkotás út 41.
NK Adagio (NX 65001) **Napraforgó**
Tutti (NX73008) **Napraforgó**
SY Veralia (NX24027) **Kukorica**
NK Olympic (NX2016) **Kukorica**
NK Lucius (NX34466) **Kukorica**
NK Columbia (NX44166) **Kukorica**
NK Cobalt (NX34476) **Kukorica**

Bejelentő: Syngenta Crop Protection AG., CH-4058 Basel, 215 Schwarzwaldalle
Fajtafenntartó: Syngenta Crop Protection AG., CH-4058 Basel, 215 Schwarzwaldalle
Képviselő: Syngenta Seeds Kft., 1123 Budapest, Alkotás út 41.

Okka (HI 0840)

Cukorrépa

SY Robustus (HI 0829)

Cukorrépa

SY Angy (HI 0837)

Cukorrépa

Bejelentő: Maisadour Semences. FR- 40280 Haut-Mauco B.P. 27.40001 Mont-De Marsan
Fajtafenntartó: Maisadour Semences. FR- 40280 Haut-Mauco B.P. 27.40001 Mont-De Marsan
MAS38D (MGM145664)

Kukorica

Bejelentő: Maribo Seed DK-4960 Holeby Hojbygaardvej 31,
Fajtafenntartó: Maribo Seed DK-4960 Holeby Hojbygaardvej 31,
Képviselő: Maribo Seed Magy. Képviselő, Bábolna, Proventus Trade., Tárkány, Fő u. 38.
Indigo (DS 4161)

Cukorrépa

Bejelentő: SesVanderhave N.V./S.A. BE-3300 Tienen Industriepark 15,
Fajtafenntartó: SesVanderhave Seed B.V., Belgium
Képviselő: SesVanderhave Hungary Növénynevelő Kft., 9463 Sopronhórpács, Fő u. 70.
Hurricane (SC-260)
Thunder(SC-261)

Cukorrépa

Cukorrépa

Bejelentő: Strube GmbH Co.KG, DE-38387 Söllingen Hauptstrasse 1.
Fajtafenntartó: Strube GmbH Co.KG, DE-38387 Söllingen Hauptstrasse 1.
Képviselő: Saatzuchtwirtschaft Strube GmbH Magyarország Közvetlen Kereskedelmi
Képviselő 4225 Debrecen – Józsa, Pál u. 22.
Mendel (SD 12837)

Cukorrépa

Bejelentő: KRF Mezőgazdasági Kutatóintézet, 3356 Kompolt, Fleischmann út 2-4.
Fajtafenntartó: KRF Mezőgazdasági Kutatóintézet, 3356 Kompolt, Fleischmann út 2-4.
Képviselő: -

KH Szinva (M-29)

Tavaszi árpa

Nemesítők: Dr. Murányi István 75%
Pap Miklós 25%

KH Andrea (M-30)

Tavaszi árpa

Nemesítők: Dr. Murányi István 75%
Pap Miklós 25%

Bejelentő: Agricultural Poljoprivedni Institut, 31000 Osijek, Juzno Predgrade 17. HRV
Fajtafenntartó: Agricultural Poljoprivedni Institut, 31000 Osijek, Juzno Predgrade 17. HRV
Képviselő: Agromag Kft., 6722 Szeged, Jósika u. 13.
Lucija (OS 33-03))

Szója

Bejelentő: Pflanzenzucht Oberlimpurg, DE- 74523 Schwábisch hall
Fajtafenntartó: Pflanzenzucht Oberlimpurg, DE- 74523 Schwábisch hal
Képviselő: Raiffeisen Agro Magyarország Kft., 8000 Székesfehérvár, Takarodó u.2.
OAC Wallace (OAC 00-33) **Szója**

Bejelentő: Semences Prograin Inc., Ocsire Bas Riviere Nord St., Canada jolito 145.
Fajtafenntartó: Semences Prograin Inc., Ocsire Bas Riviere Nord St., Canada jolito 145.
Képviselő: Raiffeisen Agro Magyarország Kft., 8000 Székesfehérvár, Takarodó u.2.
Naya (PR6408B27) **Szója**

Bejelentő: Sejet Planteforaedling I/S, DK-8700 Horsens Normansvej 67.
Fajtafenntartó: Sejet Planteforaedling I/S, DK-8700 Horsens Normansvej 67.
Képviselő: Raiffeisen Agro Magyarország Kft., 8000 Székesfehérvár, Takarodó u.2
Saide (SJ 028616) **Árpa**

Bejelentő: Saatbau Linz Reg. GmbH, Ausztira 4021 Linz Schirmerstrasse 19.
Fajtafenntartó: Saatbau Linz Reg. GmbH, Ausztira 4021 Linz Schirmerstrasse 19.
Képviselő: Saatbau Linz Hungária Kft., 9400 Sopron Tácsics major
Sevilla (N 20332CF) **Szója**
Malaga (SDAG 07/124-03) **Szója**

Bejelentő: Saatbau Linz Reg. GmbH, Ausztira 4021 Linz Schirmerstrasse 19.
Fajtafenntartó: Caussade Semences, FR Caussade Z.I. de Meaux
Képviselő: Saatbau Linz Hungária Kft., 9400 Sopron Tácsics major
Muzi CS (CSM 4708) **Kukorica**

Bejelentő: Northland Organic Europe Kft., 2700 Cegléd Öregszőlő dűlő 98266/0
Fajtafenntartó: Northland Organic Europe Kft., 2700 Cegléd Öregszőlő dűlő 98266/0
Képviselő: -
Hipro 15 (MN 1505) **Szója**

Bejelentő: Euralis Semences, FR-64231 Lescar-Cedex Avenue Gaston Phoebus
Fajtafenntartó: Euralis Semences, FR-64231 Lescar-Cedex Avenue Gaston Phoebus
Képviselő: -
ES Sensor (EGZ7405) **Kukorica**
RPK7229 **Kukorica vonal**

Bejelentő: Oryza-Karex Kft., 5561 Békésszentandrás, Szent András u. 23.
Fajtafenntartó: Oryza-Karex Kft., 5561 Békésszentandrás, Szent András u. 23..
Fruzsina M **Rizs**

Nemesítők:	Árvai Zsuzsanna	30%
	Molnár Orsolya	30%
	Nagy Péter	20%
	Valentinyi Károly	20%

Bejelentő: Osváth Zoltán, 3925 Prügy, Csokonai M. u. 39.
Fajtafenntartó: Osváth Zoltán, 3925 Prügy, Csokonai M. u. 39.
Ila **Burgonya**

Bejelentő: DE AMTC Kutatóközpont Intézet, 4400 Nyíregyháza, Westsik V. u. 4-6
Fajtafenntartó: DE AMTC Kutatóközpont Intézet, 4400 Nyíregyháza, Westsik V. u. 4-6.

Perla (CI-96) **Szöszösbükköny**
Nemesítők: Dr. Szabóné Dr. Csalló Klára 80%
Gyöngyösi Lászlóné 20%

Bejelentő: Nordsaat Saatzucht GmbH, DE-38895 Böhnshausen, Hauptstrasse 1.
Fajtafenntartó: Nordsaat Saatzucht GmbH, DE-38895 Böhnshausen, Hauptstrasse 1.
Képviselő: Saaten Union Hungary Kft., 8132 Lepsény, Vasút út 57.
Henrike (Nord 04/2311) **Tavaszi árpa**

Bejelentő: Südwestdeutsche Saatzucht GMBH, DE- 76437Raststatt im Rheinfeld 1-13.
Fajtafenntartó: Südwestdeutsche Saatzucht GMBH, DE- 76437Raststatt im Rheinfeld 1-13.
Képviselő: Saaten Union Hungary Kft., 8132 Lepsény, Vasút út 57.
Sutolo (SUM1802) **Kukorica**
Sudonia (SUM1800) **Kukorica**

2. Államilag Elismert fajták hosszabbítása

Fajtafenntartó: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., 6726 Szeged, alsó Kikötő sor 9.
Marica 2 **Napraforgó**

Fajtafenntartó: Agroselect Kft., 5540 Szarvas Szentesi út 40-42
Szarvasi AS1 **Kékvirágú lucerna**

Fajtafenntartó: KE Takarmánytermesztési Kutató Intézet, 7095 Iregszemcse, Napraforgó u. 1.
Elvira **Szója**

Fajtafenntartó: Prebázis Kft., 2462 Martonvásár, Brunszvik út 2.
Mv 355 DMSC **Kukorica**

Fajtafenntartó: Kiskun Kutatóközpont Kft., Kiskunhalas, Füzespuszta
Kiskun SC 4517 **Kukorica**
Linda **Kukorica**
Kiskun DC 4430 **Kukorica**
GySz 41 **Kukorica vonal**

Fajtafenntartó: Nyugat-Magyarországi Egyetem, 9200 Mosonmagyaróvár Vár 2.
Zsuzsanna **Szója**

3. Államilag Elismert fajták visszavonása

Fajtafenntartó: RAGT Semences, FR-12033 Rodez Cedex 9 Rue Emile Sinla

Képviselő: RAGT Vetőmag Kft., 1132 Budapest, Váci út 18

Mallis

Napraforgó

Fajtafenntartó: R2N SA, Rodez, FR-12033 Rodez Cedex 9BP3336

Képviselő: RAGT Vetőmag Kft., 1132 Budapest, Váci út 18

Nollan

Napraforgó

Fajtafenntartó: Monsanto SAS, FR-69673 Bron Cedex Route de Crest 26740

Képviselő: Monsanto Hungaria Kft., 1233 Budapest, Majori út hrsz.0195975

DK 386

Kukorica

DK 493

Kukorica

DK 527

Kukorica

AW 641

Kukorica

Bejelentő: Kiskun Kutatóközpont Kft., 6400 Kiskunhalas, Füzespuszta 42.

Fajtafenntartó: Kiskun Kutatóközpont Kft., 6400 Kiskunhalas, Füzespuszta 42.

Kiskun TC 4515

Kukorica

Fajtafenntartó: RAPS GBR., Saatzucht Lundsgaard, DE-24977 Grudhof

Képviselő: Saaten - Union Hungary Kft., 8132 Lepsény, Vasút u. 57.

Heros

Káposztarepce

Bejelentő: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., Szeged

Fajtafenntartó: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., Szeged

Magor

Napraforgó

Madryn

Napraforgó

Macha

Napraforgó

Szegedi TC 513

Kukorica

Fajtafenntartó: Euralis Semences, FR-64231 Lescar-Cedex Avenue Gaston Phoebus

Képviselő: -

Almanzor

Napraforgó

ES Syria

Napraforgó

Joana

Napraforgó

Original

Napraforgó

Fajtafenntartó: Pioneer Hi-Bred Service GMBH Inc., AT

Képviselő: Pioneer Hi-Bred Zrt, 2040 Budaörs, Neumann János u. 1.

California

Kukorica

Fajtafenntartó: Syngenta Seeds SAS, FR

Képviselő: Syngenta Seeds Kft., 1123 Budapest, Alkotás út 41.

Floralie	Napraforgó
Floyd	Napraforgó
Rigasol	Napraforgó
Rumbasol	Napraforgó
Sambasol	Napraforgó
Miguel	Kukorica
Pactol	Kukorica

Fajtafenntartó: Florimond Desprez S.A., Franciaország

Képviselő: Mitemag Kft., 1123 Budapest, Alkotás út 17-19.

Ujvary	Őszi búza
---------------	------------------

Fajtafenntartó: Maisadour Semences. FR

Képviselő: Agromag Kft., Szeged

Novadour	Kukorica
-----------------	-----------------

Fajtafenntartó: KWS SAAT AG., Németország

Képviselő: KWS Magyarország Kft., 9027 Győr, Gesztenyefa u. 4.

Liana	Cukorrépa
Evelina	Cukorrépa
Triplex	Cukorrépa
Heliacan	Napraforgó
Tuscania RM	Napraforgó

Fajtafenntartó: Limagrain Europe, FR

Képviselő: Limagrain Central Europe SE Magyarország fióktelepe., 2040 Budaörs, Gyár u. 2.

Magnum	Napraforgó
LG5645	Napraforgó
LG5634	Napraforgó
LG5630	Napraforgó
LG5560	Napraforgó
LG5385PR	Napraforgó
LG5385	Napraforgó
Figaro	Napraforgó
Diabolo PR	Napraforgó
Diabolo	Napraforgó

Fajtafenntartó: Advanta Seeds B.V. . Hollandia

Képviselő: Limagrain Central Europe SE Magyarország fióktelepe., 2040 Budaörs, Gyár u. 2.

Louidor	Napraforgó
Hysun 321 PR	Napraforgó
Faktor	Napraforgó
Coriste	Napraforgó
Cledor	Napraforgó
Chador	Napraforgó
Astor	Napraforgó

Fajtafenntartó: Zeneca Seeds, Canada

Képviselő: Limagrain Central Europe SE Magyarország fióktelepe., 2040 Budaörs, Gyár u. 2.

Hysun 321

Napraforgó

Fajtafenntartó: DLF Trifolium, DK-4000 Roskilde Ny Ostergade 9.

Képviselő: Raiffeisen Agro Magyarország Kft., 8000 Székesfehérvár, Takarodó u.2

Nanouk

Fehérhere

4. Állami Elismerésük az alábbi fajtáknak szűnt meg 2009.12.31-én.

Takarmányborsó	Andy
Takarmányborsó	Olivin
Görögszéna	Óvári 4
Káposztarepce	Valesca
Olajlen	Hungarian Gold
Szója	Anita 66
Tavaszi árpa	Imperial
Őszi árpa	Catania
Őszi árpa	Produktív
Fénymag	Karcsú
Őszi búza	GK Marcal
Kukorica	Gutwein 2605
Kukorica	Mv Mara TC
Kukorica	Perceval
Kukorica	Santana
Kukorica	Tékila
Kukorica alapegyszeres	HMv 08 x HMv 09
Kukorica vonal	HMv 08
Kukorica vonal	HMv 09
Kukorica vonal	3084
Kukorica vonal	AM 0938
Kukorica vonal	AM 1166
Kukorica vonal	LH 82
Kukorica vonal	LHE 136
Pohánka	Rutina
Szegletes lednek	Kunság
Csicseriborsó	Kompolti bordó
Amarant	Edit

5. Standardváltás, metodika

STANDARD VÁLTOZÁS SZEMESKUKORICA KÍSÉRLETBEN

Az MgSzH 2010-től a kukorica kísérletekben a következő standard változtatásokat vezeti be:

- A középérésű csoportban a 1996-ban államilag elismert **DK527** hibrid helyét a 2008-ban államilag elismert **DKC4983** hibrid veszi át;

Standard változások és csoportok a szója kísérletekben

Takarmány csoport:

Igen korai érésű fajták csoportja:

Boróka st.	2001	HU	Bóly
London st.	2005	CA	Saatbau Linz

Korai érésű fajták csoportja:

Aliz st.	2007	HU	KE TKI
Borostyán st.	1991	HU	Bóly
Bólyi 44 st.	1989	HU	Bóly

Középérésű fajták csoportja:

Bóbita st.	2001	HU	Bóly
Pannonia kincse st. -változás	2008	HU	Gkkht.
Ika st.	2004	HR	Agromag

Az **Eszter** fajta került leváltásra a **Pannonia kincse** fajtával.

Étkezési csoport :

Igen korai érésű fajták csoportja:	Primapro	2006 US	Northland Seed
Korai érésű fajták csoportja:	Altapro	2006 US	Northland Seed
	Minnpro	2006 US	Northland Seed
Középérésű fajták csoportja:	Royalpro	2006 US	Northland Seed
	HiPro 15	US	Northland Seed

A standard fajták átlagát meg kell haladni magtermés és fehérjetermés vonatkozásában az előterjesztésre kerülő fajtának.

Fehérjetartalom esetén 40% feletti kell lenni a vizsgálati éveken a jelöltnek.

A magháj és a köldök színe sárga legyen.

STANDARD VÁLTOZÁSOK ÉS CSOPORTOK A NAPRAFORGÓ KÍSÉRLETEKBEN

Az MGSZH 2010-től a fajtakísérletben a következő standard fajtákat alkalmazza:

Igen korai-korai érésű hibridek csoportja:

Pomar st.	2005	FR Euralis
Nova st.	2000	HU KE TKI
PR 63A40 st.	2006	US Pioneer

NK Brio st.	2004	CH Syngenta
PR63D82 st.	2006	US Pioneer
Alexandra PR st.	2001	CH Syngenta

Korai érésű hibridek csoportja:

NK Brio st.	2004	CH Syngenta
PR63D82 st.	2006	US Pioneer
Alexandra PR st.	2001	CH Syngenta

Középérésű hibridek csoportja:

NK Armoni st.	2006	CH Syngenta
LG 5655 st.	2000	FR Limagrain
NK Kondi st.	2008	CH Syngenta

Étkezési-madáreleség hibridek csoportja:

Szotyí st.	2004	US Seed 2000
Eagle st.	2003	US Seed 2000
Marica 2 st.	1994	GK Kft.
Birdy st.- változás	1999	AT Saatbau Linz

A Birdy hibrid került leváltásra.

HO hibridek csoportja:

Érés csoportonként a kísérleti átlaghoz történik a hasonlítás.

Kaszat-és olajtermés vonatkozásában a kísérleti átlagot kell meghaladnia az előterjesztésre kerülő hibridnek. Olajtartalom esetén 45 % -nál magasabb szintet kell a jelöltnek elérni.

Minőségi standard: PR65H22

A HO napraforgókkal szemben támasztott minőségi követelményeknél a feldolgozó ipari igények az irányadóak (85% olajsavtartalom feletti érték).

A csoportokban államilag elismert fajták, bejelentett fajtajelöltek és EU-listán szereplő fajták kerülnek elvetésre.

STANDARD VÁLTOZÁS A CUKORRÉPA KÍSÉRLETEKBEN

Az MGSZH javaslata alapján 2010-től a cukorrépa kísérletekben a 2004 évben államilag elismert **Baltika** fajta helyett a 2008-ban államilag elismert **Predator** fajtát fogja standardként alkalmazni.

A szuperkorai kukoricafajták vizsgálati módszertana

I. Előzmények

A szuperkorai kukoricafajták vizsgálata iránti igény több éves múltra tekint vissza. Már 2006-ban volt próbálkozás ilyen típusú kukoricafajták vizsgálati metodikájának a kidolgozására. Az akkori kezdeményező osztrák MTI mint bejelentő később, elsősorban belső cégátszervezési okok miatt elállt attól a szándékától, hogy FAO 140-170 közötti érésű fajtákat jelentsen be vizsgálatra a jogelőd OMMI-hez. Ez az éréscsoport azonban egyre jobban hiányzik a Magyar Nemzeti Fajtajegyzék választékából.

Nő a köztermesztés igénye a másodvetésre alkalmas hibridek iránt, ezt részben az egyre gyakoribb szélsőséges környezeti hatások, mint (kifagyás, szárazság, belvíz, stb.) indokolják, részben egyéb piaci megfontolások. A tervezett csoport fajtái jó megoldást nyújtanának a termelő gazdáknak.

Javultak továbbá az elmúlt években a keleti, elsősorban a FÁK országok felé a magyar vetőmagexport lehetőségei, ez a piac hagyományosan korai hibridek iránti igénnyel lép fel.

2009. szeptember 1-én Woodstock Kft. hivatalos megkereséssel élt Hivatalunk felé, miszerint szeretne a jelenlegi igen korai éréscsoportnál (FAO 240-299) még korábbi érésű (FAO 160-210) kukoricafajtákat bejelenteni regisztráció céljából. Ezek a jelöltek előzetes információink szerint a szuperkorai fajtákkal foglalkozó magyar nemesítőházak, a martonvásári MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet és a szegedi Gabonakutató Nonprofit Kft. anyagai. Az IKR Rt. kísérleti parcelláin 2008 és 2009 években már tesztelte ezeket a hibrideket, ahol alkalmunk volt megtekinteni.

Az MgSzH illetékes szakemberei a fenti partnerek bevonásával 2009. december 17-én előzetes metodikai megbeszélést tartott, melynek során a következőkben ismertetésre kerülő módszertani eljárás került felvázolásra, amit a jelenlevők támogattak, azzal, hogy összefoglaló anyag részletes metodikával kerüljön előterjesztésre a Fajtainósító Bizottság elé és elfogadás esetén már 2010. évben fogadjuk el az új bejelentéseket. (Külföldi bejelentések is várhatóak)

II. Elméleti háttér

Mindenekelőtt a **szuperkorai fogalom** meghatározás kukorica érésidőre vonatkoztatva nem egy tól-ig határt jelöl, hanem a jelenlegi legkorábbi éréscsoport alsó határértékénél (FAO 240) korábbi érésű kukoricákat magába foglaló csoportot nevezzük **szuperkorai éréscsoportnak**.

Jelenleg hatályos metodika szerint 4.2. pontban meghatározott **előterjesztési szempontok**: termőképesség, tenyészidő, szárszilárdság és egyéb gazdasági tulajdonság.

A szuperkoraiak esetében fellép egy hiánytényező, a **standardátlag**, ami ezeknél a szempontoknál kiindulási alap. Mivel a kukorica GÉV vizsgálatokban jelenleg nincs és korábban sem volt ilyen korai csoport, így nem rendelkezünk megfelelő standarddal.

Ennek a kiküszöbölésére 2007-ben már volt egy alapgondolatunk, hogy a Magyarországon vizsgált és regisztrált hibridek közül a legkorábbi, legalacsonyabb FAO számú hibrideket állítjuk be standardként, de a csekély számú regisztrált hibridből vetőmag csak nagyon kis mennyiségben, vagy egyáltalán nem állt/áll rendelkezésre.

A külföldi társhatóságtól történő beszerzése az összehasonlító fajtáknak pedig a következő aggályokat veti fel:

- Standard csak a Nemzeti Fajtajegyzéken szereplő fajták közül választható;
- Standardnak hazánkban közismertnek és a köztermesztésben elterjedtnek kell lenni;
- FAO számítási módszerek különbözősége miatt nem az MgSzH-nál regisztrált fajta FAO száma eltérhet a hazai viszonyok mellett, ezért ezt összehasonlítóként használni a későbbi vizsgálatokhoz halmozott hibát eredményezhet;
- Külföldi vetőmagminta beszerzése bizonytalanságokat rejt magában.

A fent említett nehézségek, hátrányok és jogi akadályok következtében a szuperkorai csoport standard kérdésének a megoldásra az MgSzH a következő javaslattal szeretne élni, melynek neve **hátravetett extrapoláció**.

Minden vizsgálati év éréscsoportonkénti terméseredmény átlagait mutató pontokra lineáris és logaritmikus függvényt illesztettünk. Tíz évből nyolc alkalommal a logaritmikus illesztés adott nagyobb R^2 értéket, tehát ez mutat szorosabb összefüggést a FAO szám és szemtermés vonatkozásában.

A kapott trendvonalakat meghosszabbítva az alacsonyabb FAO tartományok felé, lehetőségünk nyílik arra, hogy bármely, folytatólagos FAO szám esetén meghatározzuk az adott FAO szám értékhez tartozó/várható termést.

III. A gazdasági értékvizsgálat gyakorlati végrehajtása

A vizsgálat időtartama 3 év. A bejelentő kérheti 2 év után a komplex értékelést és az előterjesztést, amennyiben valamennyi eredmény egybehangzó pozitív tendenciát mutat.

A parcellaméret és a vetőmagbeküldés tekintetében a jelenleg hatályos metodikában foglaltak érvényesek a szuperkoraiak esetében is. A kísérlet beállítása során alkalmazott agrotechnikai tényezők – terület kiválasztás, tápanyagutánpótlás, vegyszeres gyomirtás, növényápolás és öntözés – vonatkozásaiban sem szándékozunk eltérni a módszertanban foglaltaktól. Szlovákiában már folynak ebben az éréscsoportban vizsgálatok, az ott szerzett tapasztalatainkat felhasználva az **MgSzH nem tervez sem korábbi vetést, sem másodvetést**. A tradicionálisan kiépített kísérleti rendszerünkbe állítanánk be ezen fajták kísérletét, a jelenleg hatályos metodika szerinti április 20-30 közötti vetésidőt megtartva. Természetesen a kísérletek vetését ezzel az éréscsoporttal indítjuk.

A tenvészterület vonatkozásában a szuperkorai fajták jobb sűrítettségét és ezáltal a nagyobb termés potenciál elérhetőségét szem előtt tartva a **kísérlet tőszámaj** a következő táblázatban foglaltak szerint kerülnének beállításra:

A kísérlet elrendezése során a nagyobb FAO számú éréscsoportok standardjaival (három-három 200-as, 300-as és 400-as) egy csoportban lesznek a szuperkorai fajtajelöltek elvetve, de nem kerülnének összerandomizálásra. Ezáltal a szuperkoraiak esetében a **betakarítást** a vízleadás mérések által meghatározott (18-20%) nedvességtartalomnál el tudjuk végezni (pl. augusztus eleje), függetlenül attól, hogy a többi kukorica törése később kezdődik.

A szemnedvesség mérések a többi éréscsoport esetében alkalmazott módszertantól (standard hiány miatt) különböznek. A méréseket (a gyorsabb érési folyamatok miatt) a nővirágzást követő **4. hét** hétfőjén kell elkezdeni, a **csoport minden fajtajelöltjét** megszedve, hetente ismételve egészen a betakarításkori nedvesség méréséig.

Amikor a jelöltek átlaga eléri a 25%-os nedvességtartalmat, akkor meghatározásra kerül a magasabb FAO számú standardok nedvességtartalma is. Ugyanez ismétlődik a fajtajelöltek 20%-os nedvességtartalmánál. A FAO számítás negyedik paramétere a törés során kapott érték.

A szuperkoraiakkal párhuzamosan a standardok szemnedvesség mérése a hagyományos módon történik, meghatározásra kerül a három éréscsoportot képviselő standardok 25%-os és 20%-os szemnedvesség-átlagánál, valamint a betakarításkor is.

Ezek függvényében meghatározható lesz a gazdasági értékvizsgálatok két fő szempontja, a szuperkorai fajtajelöltek **tenvészideje** és az ehhez tartozó **elvárt termésátlag**.

A jelöltnek ezt a szemtermésátlagot el kell érnie, vagy meg kell haladnia az **előterjesztés** és a **minősítés** kritériumaiként. Az adott év többi éréscsoportjának standardjaihoz (kivéve 500-ok) viszonyítva a hátravetett extrapolációval képezni tudunk egy **elméleti értéket**, (ún. elméleti standard-szintet) melyet ha meghalad a jelölt, akkor pozitív éve van.

Két egybehangzó pozitív év után, vagy három év átlagában a **fajtajelöltet regisztrálni lehet**, amennyiben a szárszilárdság követelményeinek és a növénykórtani mutatóknak is megfelel a jelenlegi metodika követelményrendszerére alapján.

Az adatközlés és a kísérlet elbírálás a többi éréscsoport kukoricáihoz hasonlóan történik.

Az első szuperkorai fajták regisztrációja után már rendelkezni fogunk standarddal és a további nehézségek azáltal megszűnnek, a jelenleg hatályos kukorica metodika teljes egészében alkalmazhatóvá válik a szuperkorai csoport vizsgálatára. Annak, hogy a jövőbeni standard megállja helyét a későbbi vizsgálatokban, alapfeltétele, hogy már most, a kiindulásnál jól kell meghatároznunk a vizsgálati módszertant.

Metodikai változások a napraforgó kísérletekben

Hivatalunk már több éve vizsgálja az állami elismerésre bejelentett vegyszer rezisztens napraforgó fajtákat.

Jelenleg az imazamox hatóanyagra rezisztens napraforgók csoportjában egyetlen egy államilag elismert hibriddel rendelkezünk, az NK Alegoval, mely a Syngenta cég fajtája.

Az imazamox rezisztens napraforgó hibridek termesztése rendkívül dinamikusan növekedett az elmúlt években. 2005-ben 25-30 ezer ha-on indult meg az új posztemergens gyomirtási technológia, 2009-ben a vetésterület már elérte a 150-160 ezer ha-t. Ennek a csoportnak a meghatározó hibridje a legnagyobb vetésterületen termesztett napraforgó az NK Neoma, mely az Európai Unió listáról kerül forgalmazásra Magyarországon. A vetésterülete meghaladja a 100.000 ha-t. 2010-ben várhatóan az imazamox rezisztens napraforgók vetésterületi részesedése tovább növekszik a kedvező termesztési tapasztalatok miatt, véleményünk szerint elérheti a 200.000 ha-t.

A másik új posztemergens gyomirtási technológia a szulfonil-karbamid csoportba tartozó tribenuron-metil hatóanyagra rezisztens napraforgókra épül. Ebben a csoportban jelenleg egyetlenegy államilag elismert napraforgóval rendelkezünk a PR63E82-vel, mely a Pioneer cég nemesítése.

Ezen hibrid a vetésterületi részesedése 2009-ben elérte az 50.000 ha-t.

Várhatóan 2010-ben tovább növekszik ennek a hibridnek is a vetésterületi részesedése.

Mindkét technológia a speciális hibridekre épül. Ezek az új hibridek az alkalmazott gyomirtószer kezelés hatására nem pusztulnak el, míg a hagyományos napraforgók, mivel nem rendelkeznek a rezisztenciához szükséges génnel, elpusztulnak.

A két új posztemergens gyomirtási technológiával új lehetőségek nyílnak a napraforgó termesztésben.

A kezelések tovább segíthetik a nehezen irtható gyomok pusztítását (parlagfű, selyemmályva, csattanómaszlag, mezei acat, stb.).

Az új technológiák alkalmazásával az eddig gyomproblémák miatt sikertelen termesztők is termesztethetnek napraforgót.

A hazai gyomviszonyok ismertek, tudjuk, hogy milyen veszélyt jelentenek termesztési és közegészségügyi szempontból a gyomos napraforgó táblák.

Becslések szerint a rendkívül gyomos szántóföldi területek nagysága fél millió ha-t is elérheti.

Hivatalunk metodikai fejlesztése két éve indult meg, ahol is a gyomirtószerre rezisztens fajtákat gyomirtószerrel kezelt és kezeletlen körülmények között vizsgáltuk párhuzamosan. Mellékeljük a 2008-2009. évi fajtakísérleti eredményeket. 2010-től a vegyszer rezisztens napraforgó hibridek kezelt körülmények között kívánjuk vizsgálni a kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérletekben, míg változatok esetén az alapfajták és a módosított fajták továbbra is kezeletlen körülmények között hasonlítjuk össze.

A metodikai javaslatunkat azzal indokoljuk, hogy a gyakorlati termesztésben a teljes napraforgó vetésterület több mint 37 %-án kezelt körülmények között termesztik a vegyszer rezisztens napraforgó fajtákat. A kisparcellás fajtakísérletekben és a gyakorlati termesztésben egyaránt kedvező termesztési eredmények jellemzőek a kezelt vegyszer rezisztens napraforgó hibridekre.

A kisparcellás kísérleti eredmények igazolják, hogy a kezelt körülmények között vizsgált vegyszer rezisztens napraforgó eredmények mennyiségileg és minőségileg lényegesen nem térnek el a kezeletlenek eredményétől.

A kezelt körülmények között vizsgált hibridek és azok eredményei a gyakorlati termesztést követik és eredményeik így az állami elismerés feltétel rendszerének jobban megfelel.

Imazamox-SU hibridek csoportja:

-változás.

Éréscsoportonként a kezelt kísérleti átlaghoz történik a hasonlítás, mivel nem áll rendelkezésre megfelelő számú és éréscsoportú államilag elismert fajta.

Kaszat-és olajtermés vonatkozásában a kísérleti átlagot kell meghaladnia az előterjesztésre kerülő hibridnek. Olajtartalom esetén 45 % -nál magasabb szintet kell a jelöltnek elérni.

A csoportokban államilag elismert fajták, bejelentett fajtajelöltek és EU-listán szereplő fajták kerülnek elvetésre.